

Judecătoria Buiucani
Judecător: Victor Boico
Curtea de Apel Chişinău
Judecători: Nicolae Craiu, Ala Nogai şi Lidia Bulgac

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiţie

D E C I Z I E

29 iulie 2015

mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
lărgit al Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:

Preşedintele şedinţei, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători:

Iurie Bejenaru, Ion Corolevski

Petru Moraru, Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Gudumac Tatiana şi avocatul Denis Gînga, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gudumac Tatiana împotriva lui Macrinici Tudor, intervenient accesoriu Primăria mun. Chişinău privind repararea prejudiciului şi demolarea construcţiei neautorizate, împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 30 octombrie 2014,

CONSTATĂ:

La data de 07 aprilie 2006, Gudumac Vitalie în interesele Tatiane Gudumac a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Macrinici Tudor, intervenient accesoriu Primăria mun. Chişinău privind încasarea prejudiciului şi demolarea construcţiei neautorizate.

În motivarea acţiunii reclamantul a indicat că, la 03.08.2001, Primăria mun. Chişinău a eliberat certificat de urbanism nr. 2013 si autorizaţie de construcţie nr. 357/2 din 19.10.2001, beneficiarul Macrinici Tudor, pentru reconstrucţia garajului capital individual din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni, 9, mun. Chişinău. Pîrîtul Macrinici Tudor a demolat garajul şi în locul acestuia a construit o casa de locuit.

Menţionează reclamantul că, în procesul demolării garajului şi construcţiei casei de locuit a fost deteriorată casa sa, care ca rezultat a fost avariata. Ardezia de pe acoperiş a fost fărmată, iar datorită faptului că peretele casei construite de pîrît este alipit de peretele casei ce-i aparţine, apa de pe acoperişul construcţiei neautorizate, se scurge pe ardezie pătrunzînd în odăile imobilului.

Mai indică reclamantul că, certificatul de urbanism eliberat pîrîtului permite numai reconstrucţia garajului, însă proiectul prezentat de către ultimul prevede construcţia casei de locuit. Proiectul casei nu a fost verificat si avizat în modul stabilit de lege, lucrările de construcţii fiind efectuate cu abateri de la proiect şi normele în construcţii.

Indică reclamantul că demersurile sale în diferite instanţe referitor la încălcările comise de către pîrît, nu s-au soldat cu rezultat pozitiv.

În cadrul examinării pricinii reclamantul Gudumac Vitalie a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat de a încasa din contul pîrîților și Primăriei mun. Chișinău în mod solidar prejudiciul material cauzat în mărime de 137 399,85 lei cu obligarea pîrîților să demoleze construcția efectuată cu încălcarea legislației în vigoare.

În motivarea pretențiilor privind repararea prejudiciului material reclamantul a indicat, că eliberarea ilegală de către Primăria mun. Chișinău a certificatului de urbanism și a autorizației de construire pe numele pîrîtului Macrinici Tudor, se află în legătură directă de cauzalitate cu prejudiciul cauzat, or, eliberarea acestora în baza unui proiect ce nu dispunea de autorizație corespunzătoare a dus la deteriorarea imobilului, fapt constatat prin raportul de expertiză nr. 124 din 20.01.2011, prin care s-a stabilit influența negativă a reconstrucției garajului din str. Bănulescu Bodoni, 9 B asupra imobilului vecin, care îi aparține lui.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 iulie 2012, acțiunea a fost admisă integral. S-a dispus încasarea de la Macrinici Tudor în beneficiul lui Gudumac Vitalie a prejudiciului material cauzat în mărime de 137 399 lei, cu obligarea pîrîtului să demoleze construcția neautorizată - casa de locuit din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni, 9 , mun. Chișinău.

La 09.01.2013, Macrinici Tudor a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.07.2012, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2013, s-a admis apelul declarat de către Macrinici Tudor, fiind casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 iulie 2012 în partea încasării de la Macrinici Tudor în beneficiul lui Gudumac Vitalie a prejudiciului material cauzat în mărime de 137 399,85 lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărîri de respingere a pretenției date ca fiind neîntemeiată, în rest hotărîrea primei instanțe cu privire la demolarea construcției neautorizate s-a menținut fără modificări.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16.04.2014, recursurile declarate de reprezentantul lui Macrinici Tudor, avocatul Gheorghe Susarenco și reprezentantul Tatiane Gudumac, avocatul Gorcean Sorin au fost admise, decizia Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2013 fiind casată și pricina a fost restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de Macrinici Tudor, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.07.2012, fiind pronunțată o nouă hotărîre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Gudumac Vitalie în interesele lui Gudumac Tatiana privind încasarea prejudiciului și demolarea construcției neautorizate a fost respinsă.

S-a încasat de la Gudumac Vitalie în interesele Tatiane Gudumac în beneficiul lui Macrinici Tudor 3 093 lei pentru compensarea taxei de stat achitate în apel.

La 20 februarie 2015, Gudumac Tatiana și avocatul Gînga Denis au declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, cu menținerea hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 iulie 2012.

În motivarea recursului, recurenta a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

Indică recurenta că neaplicarea legii de către instanță a servit drept temei de a concluziona eronat că nu a fost stabilită legătura de cauzalitate între reconstrucția garajului și deformarea apartamentului nr.14, or, necesitatea aplicării corect a normelor invocate reieșea din raportul de expertiză nr.124 din 20.01.2011, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare.

Astfel, indică că aceste concluzii, textul cărora este destul de explicit, dovedesc cert existența legăturii de cauzalitate, despre care instanța de apel susține că nu există, trecând cu vederea concluziile nominalizate.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) și alin. (2) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Gudumac Tatiana și reprezentantul acesteia - avocatul Denis Gînga în termen, avînd în vedere că copia deciziei contestate a fost recepționată de către Gudumac Tatiana la 10 ianuarie 2015, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.153).

La 12 mai 2015, intimatul Macrinici Tudor a depus referință la recursul declarat, solicitînd respingerea acestuia.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Gudumac Tatiana și avocatul Gînga Denis a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificînd, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de intimat, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie respins, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC al RM instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Decizia recurată a fost adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și este bazată pe aprecierea corectă și completă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei, motiv pentru care de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit este considerată legală și întemeiată.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de recurs constată că, la 03.08.2001, Primăria mun. Chișinău a eliberat certificat de urbanism nr. 2013 și autorizație de construcție nr. 357/2 din 19.10.2001 lui Macrinici Tudor pentru reconstrucția garajului capital individual din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni, 9, mun. Chișinău.

Gudumac Tatiana sa adresat cu cere de chemare în judecată împotriva lui Macrinici Tudor, prin care a solicitat demolarea construcției, invocînd drept motiv că, în procesul demolării garajului și construcției casei de locuit în locul acestuia, a fost deteriorată casa sa. Totodată, a susținut că certificatul de urbanism eliberat pîrîtului permite numai reconstrucția garajului, însă proiectul prezentat de către ultimul prevede construcția casei de locuit.

Ulterior, reclamanta a depus cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat de a încasa din contul Macrinici Tudor și Primăriei mun. Chișinău în mod solidar prejudiciul material cauzat în mărime de 137 399,85 lei cu obligarea pârîților să demoleze construcția efectuată cu încălcarea legislației în vigoare. Drept temei a pretențiilor a invocat că eliberarea ilegală de către Primăria mun. Chișinău a certificatului de urbanism și a autorizației de construire pe numele pârîțului Macrinici Tudor, se află în legătură directă de cauzalitate cu prejudiciul cauzat, or, eliberarea acestora în baza unui proiect ce nu dispunea de autorizație corespunzătoare a dus la deteriorarea imobilului, fapt constatat prin raportul de expertiză nr. 124 din 20.01.2011, prin care s-a stabilit influența negativă a reconstrucției garajului din str. Bănulescu Bodoni, 9 B asupra imobilului vecin, care îi aparține.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 iulie 2012, acțiunea a fost admisă integral. S-a dispus încasarea de la Macrinici Tudor în beneficiul lui Gudumac Vitalie a prejudiciului material cauzat în mărime de 137 399,85 lei, cu obligarea pârîțului să demoleze construcția neautorizată - casa de locuit din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni, 9, mun. Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de Macrinici Tudor, casată hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11.07.2012, fiind pronunțată o nouă hotărîre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Gudumac Tatiana privind încasarea prejudiciului și demolarea construcției neautorizate a fost respinsă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție susține soluția instanței de apel ca fiind legală și întemeiată, pornind de la următoarele.

După cum rezultă din materialele pricinii, reclamanta solicită în mod solidar de la Macrinici Tudor și Primăria mun. Chișinău repararea prejudiciului material cauzat prin deteriorarea în urma ridicării și influenței negative a construcțiilor vecine a imobilului din str. Mitropolit Bănulescu-Bodoni, 7, mun. Chișinău în legătură cu eliberarea ilegală de către Primăria mun. Chișinău a certificatului de urbanism din 03.08.2001 și a autorizației de construcție din 19.10.2001, care ulterior au fost anulate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10.06.2009, cît și demolarea imobilului din str. Mitropolitul Bănulescu-Bodoni, 9B.

Prin urmare, instanța de recurs constată că reclamanta a înaintat două cerințe: repararea prejudiciului cauzat prin construcția ilegală (răspunderea delictuală) și demolarea acestei construcții.

Astfel, obiectul litigiului dedus judecării în speță pe primul capăt de cerere ține de obligațiile care se nasc din cauzarea de daune.

Potrivit art. 1398 alin. (1) CC, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În acest sens, Colegiul conchide că instanța de apel corect a constatat că circumstanțele pricinii nu întrunesc condițiile prevăzute de lege pentru antrenarea răspunderii delictuale la caz. Or, lucrările de construcție au fost executate de către Macrinici Tudor în perioada anilor 2003-2004, perioadă în care reclamanta se afla peste hotarele țării și nu folosea proprietatea sa. Probe ce ar confirma starea

apartamentului pînă la efectuarea lucrărilor de reconstrucție și după efectuarea acestora la materialele pricinii lipsesc.

Colegiul consideră că acest aspect referitor la starea imobilului de pînă la lucrări și după efectuarea lucrărilor, reprezintă o circumstanță determinantă la soluționarea cerinței de reparare a prejudiciului cauzat prin lucrările menționate.

Deci, conform raportului de expertiză nr. 003610 din 28.11.2007 elaborat de către Centrul Național de Expertize Judiciare, starea nesatisfăcătoare a apartamentului nr. 14 din str. B. Bodoni, 7 este determinată de uzura tehnică a construcției, protecția seismică insuficientă, deformarea construcției ca urmare a cutremurelor. În apartamentul examinat nu s-a efectuat reparație mai mult de 10 ani (f.d. 67-70, vol. I).

În același timp, conform raportului de expertiză nr 124 din 20.01.2011, elaborat de același organ, în concluzia formulată al pct. 6 se indică că experții nu au efectuat cercetarea stării tehnice a apartamentului reclamantei pînă la efectuarea lucrărilor de reconstrucție a garajului, deaceia nu este posibil de determinat legătura de cauzalitate între reconstrucție și deformarea apartamentului reclamantei (f.d. 172, vol. I)

Astfel, Colegiul constată cu certitudine că ambele rapoarte de expertiză duc la concluzia că lipsește legătura de cauzalitate între prejudiciul pretins de reclamantă și reconstrucția garajului litigios. Or, deși raportului de expertiză nr 124 din 20.01.2011 indică că lucrările s-au desfășurat cu încălcarea documentației de proiect, configurația imobilului în natură necorespunzînd acesteia, acest fapt nu poate fi plasat drept temei de încasare a prejudiciului pretins anume din lipsa legăturii cauzale constatate de către experți.

În contextul dat, Colegiul apreciază critic afirmația recurentei cum că instanța de apel a interpretat în mod arbitral probele prezentate, în speță a raportului de expertiză nr 124 din 20.01.2011, deoarece analiza acestuia denotă faptul că a fost corect supus aprecierii.

Prin urmare, instanța de apel just a concluzionat că cheltuielile pretinse de reclamanta Gudumac Tatiana în sumă de 137 389 lei pentru întărirea construcției proprietate privată, nu pot fi puse pe seama pîrîtului Macrinici Tudor.

În acest sens, Colegiul reține și faptul că la materialele dosarului nu este anexat nici un proiect elaborat în conformitate cu legislația în domeniul construcției care să demonstreze care este costul lucrărilor de lichidare a consecințelor influenței negative a reconstruirii garajului asupra stării tehnice a apartamentului nr. 14, concluzie care se regăsește și în decizia Curții Supreme de Justiție din 16.04.2014.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze că, contrar afirmației recurentului, chiar dacă decizia instanței de recurs este de a trimite cauza la rejudecare, concluziile cuprinse în ea au o importanță determinantă la justa soluționare a litigiului.

În ceea ce privește cerința reclamantei privind demolarea imobilului din str. Bănulescu-Bodoni, 9B, Colegiul susține concluzia instanței de apel vis-a-vis de netemeinicia ei.

Potrivit materialelor cauzei, garajul amplasat în mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni, 9, a cărui proprietar este Macrinici Tudor a suportat lucrări de reconstruire în baza Proiectului de reconstrucție a garajului din str. Bănulescu Bodoni, 9, care la rîndul său a fost elaborat în conformitate cu Certificatul de

urbanism pentru proiectare nr.2013 din 03.08. 2001 și autorizația de construire nr. 357/2 din 19.10.2001.

Totodată, după cum s-a menționat și mai sus, potrivit raportului de expertiză nr. 124 din 20.01.2011, s-a constatat că volumul și caracterul lucrărilor executate la reconstrucția garajului nu corespunde documentației de proiect.

În același timp, materiale cauzei nu reflectă gradul de necorespondere a construcției existente în natură cu documentația de proiect.

Astfel, volumul lucrărilor executate în corespundere cu Proiectul de reconstruire a garajului din str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 9, Certificatul de urbanism pentru proiectare nr. 2013 din 2001 și autorizația de construire nr. 357/2 din 19.10.2001, reprezintă lucrări ce au la bază documentația corespunzătoare și nu poate fi supusă demolării.

Mai mult ca atât, materialele cauzei nu evidențiază posibilitatea demolări construcției ce depășește limitele prevăzute de documentația tehnică, fără a aduce atingere lucrărilor efectuate corespunzător, or, demolarea construcției în întregime va reprezenta o atingere inadmisibilă a dreptului de proprietate, garantat de art.1 Protocolul nr. 1 CEDO.

În acest sens, Colegiul susține remarca instanței de apel cum că potrivit hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 28 februarie 2006, precum și a raportului de expertiză nr. 124 din 20.01.2011, întocmit de Centrul Național de Expertize Judiciare, Certificatul de urbanism pentru proiectare nr.2013 a fost eliberat la 03.08.2001 și autorizația de construire nr. 357/2 la 19.10.2001, lucrările de reconstruire a imobilului litigios au început în anul 2001 și au fost finisate în 2004, pe când Gudumac Tatiana s-a adresat instanței de judecată cu solicitarea de a anula actele administrative sus indicate, la 05 aprilie 2006, respectiv cu aproximativ 2 ani după finisarea construcției nominalizate, în rezultatul cărui fapt la 10 iunie 2009, prin decizia Curții Supreme de Justiție a fost dispusă anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr.2013 din 2001 și autorizația de construire nr. 357/2 din 19.10.2001.

Prin urmare, instanța de apel corect a constatat că lucrările de reconstruire a garajului box situat în mun. Chișinău, str. Bănulescu Bodoni, 9, efectuate în limitele documentației de proiect, au fost executate în corespundere cu Certificatul de urbanism pentru proiectare nr.2013 din 03.08.2001 și autorizația de construire nr. 357/2 din 19.10.2001 valabile la momentul executării lucrărilor.

În același timp, potrivit actelor cauzei, la 25.07.2008, Macrinici Tudor a încheiat cu Pleșca Grigore un contract de vânzare-cumpărare, prin care primul a vândut celui de al doilea garajul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolitul Bănulescu Bodoni, nr. 9.

Ulterior, Pleșca Grigore, la 29.12.2011, a obținut autorizația de desființare a garajului-box care îi aparținea cu drept de proprietate în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.1890 din 25.02.2010, situat pe str. Mitropolitul G.Banulescu Bodoni, nr.9 garaj nr.2.

Tot la 29.12.2011, Pleșca Grigore a obținut de la Primaria mun. Chișinău, Certificatul de urbanism pentru proiectare prin care a fost certificată elaborarea documentației de proiect pentru proiectarea unei case de locuit individuale pe terenul eliberat în urma demolării garajului (box) nr.2 și comasarea cu construcția lit."G".

La 27.01.2012, Pleșca Grigore a primit de la Primaria mun. Chișinău autorizația de construire nr.33 prin care s-a autorizat executarea lucrărilor de construcție a unei case de locuit individuale și comasarea cu construcția lit.”G” pe terenul situat în mun. Chișinău, str. Mitropolit G.Banulescu-Bodoni nr.9 garaj (box) nr.2.

Prin urmare, bunul imobil demolarea căruia se solicită de către Gudumac Tatiana în prezent nici nu există în natură.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că instanța de apel corect a concluzionat despre netemeinicia pretențiilor înaintate de Gudumac Tatiana.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit atestă că motivele de casare invocate de recurentă nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului și acesta urmează a fi respins ca nefondat.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Gudumac Tatiana și avocatul Denis Gînga.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 30 octombrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Gudumac Tatiana împotriva lui Macrinici Tudor, intervenient accesoriu Primăria mun. Chișinău privind repararea prejudiciului și demolarea construcției neautorizate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Corolevschi

Petru Moraru

Iuliana Oprea